No. 253. ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** Woensdag 25 December.

Uit hoofde van het Kersfeest zal er aanstaanden donderdag geene Courant worden uitgegeven.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

München, 20 *dec.* Morgen ochtend zal de president van den ministerraad de heer *von der Pfordten*, vergezeld door de heeren *von Aretin*, baron *von Klenze* en *Mayer* met den eersten spoortrein naar de vrije conferentiën te Dresden vertrekken.

Karlsruhe, 21 *dec.* Onze minister van Buitenlandsche Zaken, baron *von Rudt*, is gisteren naar Dresden vertrokken om aldaar de vrije conferentiën bij te wonen.

Darmstadt. De beide Groot-Hertogelijk Hessische gevolmagtigden, de president van den ministerraad *von Dalwigk* en de staatsraad *Hallwachs* zijn heden morgen naar Dresden vertrokken.

Hanau, 21 *dec.* De heer *Hassenpflug* heeft gisteren als gevolmagtigde van Keurhessen, de reis naar Dresden ondernomen.

Lubeck, 18 *dec.* Onze stad zal bij de Dresdensche conferentiën vertegenwoordigd worden door den af tredenden burgemeester *Brehmen*.

BELGIË.

Brussel, 22 *dec.* Men mogt eenig schandaal in de Fransche Wetgevende Vergadering te gemoet zien bij gelegenheid der interpellatiën van den heer *Pascal Duprat* over de geautoriseerde loterijen. Dat schandaal heeft dan ook werkelijk plaats gehad, maar het is niet ontstaan uit het *fond* zelf van de zaak. Eene weinig verschoonbare uitdrukking van den heer *de Girardin* heeft daartoe aanleiding gegeven. Door met 426 tegen 192 stemmen de aanneming van de eenvoudige orde van den dag te verwerpen, na de vrij langdurige verklaringen van den minister van Binnenlandsche Zaken, gaf de vergadering een genoegzaam duidelijk bewijs, dat zij geen plan had eene bill van goedkeuring aan de regering te geven wegens de zaak der loterij van de gouden staven, die het hoofdzakelijk geldt. Daar zij echter evenmin gezind scheen te zijn om, door de aanneming van eene gemotiveerde orde van den dag, een al te onmiddellijk blijk van vijandigheid te geven, heeft de heer *E. de Girardin*, die ongetwijfeld iets puntigs wilde zeggen, maar dat niet zeer parlementair was ook niet door de omstandigheden geregtvaardigd werd, — de volgende redactie voorgesteld: »De meerderheid *die tevreden is* gaat over tot de orde van den dag." Op het hooren van die woorden, die als tot een teeken van afkeuring, op de meerderheid toegepast, zijn blijven bestaan, nadat deze, in de laatste jaren der monarchie, den heer *Guizot* zoo blindelings ondersteund had, — is de geheele regterzijde en het centrum der vergadering opgestaan. De linkerzijde, daarentegen, vond die woorden naar haren smaak en heeft den voorsteller ondersteund. Van daar gedurende meer dan een uur, strijd, storm, woedende kreten. Het ministerie heeft het voordeel gehad van de onhandigheid der oppositie; 375 tegen 232 stemmen hebben verklaard dat de vergadering »vertrouwen stellende in de zorg der regering" overging tot de orde van den dag. Wat dus in het begin eene nederlaag was, is veranderd in eene soort van votum van vertrouwen.

Nu zal, zoo als men gewoonlijk zegt, de loterij der gouden staven, den last der discussiën dragen; want, zoo de meerderheid het ministerie al heeft gespaard, heeft zij, de eenvoudige orde van den dag verwerpende en verklarende dat zij op de zorg der regering vertrouwde, niettemin duidelijk te kennen gegeven, dat, volgens hare meening, hier die zorg te pas kwam, met andere woorden, dat over deze gansche zaak een streng toezigt behoorde gehouden te worden.

De staatkundige quaestie die tegenwoordig de aandacht het meest bezig houdt, is de toepassing der kieswet van 31 mei op de benoeming van den President in 1852. Het is niemand onbekend dat men in het Elysée overhelt om daarop ontkennend te antwoorden, maar niettegenstaande het beweren van sommige dagbladen, die verzekeren, dat het ministerie gebruik zal maken van de gelegenheid, die het voorstel van den heer *V. Lefranc* haar aan de hand zal geven, ten einde eene verklaring in dien zin af te leggen, komt het ons daarentegen waarschijnlijker voor, dat het gouvernement, zelfs al wordt het geinterpelleerd, het zal vermijden zich bepaald over deze teedere quaestie uit te laten, die ongetwijfeld de meerderheid zoude verdeelen.

Het voorstel van den heer *V. Lefranc* heeft minder dan ooit kans om door te gaan. De legitimistische vereeniging van de *rue Rivoli* heeft, in hare laatste bijeenkomst officiëel besloten, tegen haar te stemmen, altijd met het voorbehoud waarover gesproken is.

De vereeniging van de *rue des Pyramides* heeft besloten zich voor het oogenblik buiten alle politieke quaestiën te houden, om zich alleen bezig te houden met quaestiën van materiëel belang.

Het *Bulletin de Paris* heeft gisteren eene tijding medegedeeld die belangrijk zoude zijn. Volgens eenen Duitschen diplomaat zoude de Koningin van Spanje in gezegende omstandigheden verkeeren. Dit berigt heeft gewis niets onwaarschijnlijks meer, maar wij gelooven dat het nog bevestiging behoeft, en, zoo het al door geen enkel berigt van heden wordt tegengesproken, wordt het ook niet bevestigd.

De Engelsche dagbladen melden dat, daar de Paus eenen bisschop voor Nieuw Grenada had benoemd in den persoon van don *Pedro Antonio Torres*, wiens zetel te Carthagena zoude zijn, de President der Republiek een besluit heeft uitgevaardigd, waarbij de pauselijke beschikking van onwaarde verklaard wordt daar zij inbreuk maakt op het regt van het Congres om vacante bisschoppelijke zetels te vervullen, en waarin hij zich in krachtige bewoordigingen verzet tegen de woorden van de bul *onderdanen der kerk*, daar deze een onderscheid maken tusschen de burgers dat de wetgeving niet toelaat.

Bij dat besluit wordt vervolgens gevorderd als eerste voorwaarde, dat de bisschop, vóór zijne installatie, den eed aflegge, bij art. 168 der constitutie voorgeschreven.

SPANJE.

Madrid, 15 *dec.* In het verslag of de memorie van den minister van finantiën, die tot inleiding van het bekende finantiëel ontwerp strekt, wordt gezegd: »dat het gouvernement zich niet ontveinst, dat het in de volgende jaren noodig zal zijn de bijzondere aandacht te wijden aan de belangen en de amortisatie der ontzaggelijke schuld, waardoor het land gedrukt wordt. De regering houdt zich bezig met een ontwerp tot definitieve regeling dier schuld. Dit ontwerp zal aan de Cortes in den loop dezer zitting aangeboden worden"

Het baart verwondering dat men op de begrooting geene afzonderlijke som voor dit onderwerp ziet uitgetrokken; maar men moet niet uit het oog verliezen, dat het gouvernement beslist heeft, dat de houders van obligatiën eerst in 1852 renten zouden beginnen te trekken. Bij gevolg wordt op de begrooting voor 1851 voor deze zaak geene som aangevraagd. De groote moeijelijkheid schijnt in het jaar 1852 te zullen zijn, de eene of andere som voor die regeling aan te wijzen, daar er op de dienst voor 1852 geanticipeerd zal moeten worden om het te-kort van 183,342,758 realen van de buitengewone begrooting van het loopende jaar te dekken.

De begrooting die gisteren aan de Cortes werd aangeboden, zal niet in de tegenwoordige zitting bediscussiëerd worden, daar de regering reeds de noodige magtiging gevraagd heeft om de begrooting van 1 januari 1851 af in werking te doen treden, onder voorbehoud van de wijzigingen welke de Kamer daarin later zoude kunnen brengen.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 23 *dec.* Gisteren den geheelen dag en ook vooral gedurende den avond was onze hoofdstad in eenen mist en nevel gehuld, zoo als de oudste lieden zich er geen herinneren en zoo als men werkelijk alleen vergelijken kan met hetgeen somtijds aan de boorden van de Teems wordt waargenomen. Het was letterlijk onmogelijk drie stappen voor zich uit te zien, en op zeer korten afstand waren de gas-lantaarns òf in het geheel niet òf slechts als vonken zigtbaar. Uit vrees voor ongelukken werden reeds vroegtijdig, van wege de policie, de ingezetenen verzocht het hunne tot wering van ongevallen bij te dragen, door het spannen van touwen langs de grachten, en door aanbrengen van licht, zoo aan de huizen als aan den kant des waters. Van de zijde onzer stadgenooten werd aan dezen wijzen maatregen der policie op de meest wenschelijke wijze beantwoord. Reeds in het midden van den dag waren op de voornaamste grachten touwen van boom tot boom gespannen, en des avonds waren niet alleen de huizen verlicht, maar ook nog lichten bij die gespannen touwen aangebragt, en op enkele gevaarlijke punten, zoo als bij den opgang van bruggen, waren zelfs brandende teertonnen geplaatst. Ook de straatlantarens zijn brandende gebleven.

Ondanks al deze voorzorgen ontvangen wij evenwel berigt van onderscheidene ongelukken.

In het Binnen-gasthuis zijn ingebragt de lijken van twee mans en twee vrouwspersonen, die voor alsnog onbekend zijn gebleven.

Daarenboven zijn, voor zooveel bekend is, nog een twintigtal personen, meerendeels hoogbejaarde vrouwen, in het water geraakt, die echter alle gelukkig zijn gered.

Op het Rokin bij de Olieslagerssteeg is de postkar in het water gereden, die echter met behulp van de op de Oude Turfmarkt wacht hebbende dragonders, onmiddellijk daar weder is uitgehaald.

Zoo ook is een brievenbesteller, die de brievenbus in de Amstelstraat had afgehaald, bij de Deventer Houtmarkt in het water gevallen; hij heeft zich zelven gered, en de brievenbus, bevattende 94 brieven, is in den afgeloopen nacht opgehaald.

Enkele kwaadwilligen maakten zich aan het ontvreemden van de gespannen touwen schuldig; voor één dezer volgde de straf spoedig op de misdaad, hij viel met ontvreemd touw in het Damrak en verdronk.

Voor het onverhoopte geval, dat zich eene herhaling van dezen mist mogt voordoen, herinneren wij onze stadgenooten aan de volgende laatste alinea van art. 26 van policie-reglement:

»Bij mist zullen er, na bekomene aanzegging, lijnen van den eenen tot den anderen boom of van de leuningen der steenen en houten bruggen, tot aan den eersten boom moeten gehecht worden, en voorts licht aan de straatzijde gesteld worden, alles op verbeurte van *f* 6." (*Hand.*)

Haarlem, 23 *dec.* Het is bekend, dat in de maand September in het niet verre van deze stad gelegen oord, de Vogelenzang, de uitwerkselen eener aardschudding, vergezeld door een dof, maar zeer hoorbaar geluid, zijn gevoeld, en welke zich ook, aan de eene zijde tot Hillegom, en aan de andere zijde tot in deze stad heeft doen gevoelen, en zigtbare sporen aan gebouwen heeft nagelaten. — Donderdag avond heeft men in genoemd oord op nieuw eene dergelijke dreuning gevoeld, en gisteren ochtend, omstreeks tien ure, heeft zich dit verschijnsel op eene zeer merkbare wijze op nieuw voorgedaan. (*H. C.*)

's Gravenhage, 24 *dec.* Bij besluit van 20 december jl., no. 45, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1o. eervol ontslag te verleenen, op hun verzoek: aan *H. Lenting*, als dijkgraaf van het Arnhemsche en Velpsche Broek (provincie Gelderland);
aan mr. *W. M. Koff*, als buitengewoon heemraad van het polder-district Tielerwaard (provincie Gelderland);

2o. te benoemen:
tot heemraad in het polder-district Tielerwaard (provincie Gelderland), *J. J. G. van Everdingen*, in plaats van mr. *C. B. Dutry van Haeften*, eervol ontslagen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van maandag, 23 december.

In de zitting van heden is de heer *Martens van Sevenhoven* toegelaten, die thans het bewijs heeft overgelegd dat hij de bij de grondwet gevorderde eeden in handen des Konings heeft afgelegd. Bij de Kamer is ingekomen een adres van den heer *J. L. T. Waubert de Puiseau*, daarbij het verlangen te kennen gevende om bij de benoeming van eenen griffier der Kamer in aanmerking te komen. Van de Tweede Kamer is op de gebruikelijke wijze ontvangen het wets-ontwerp tot vaststelling van het Vde hoofdstuk der begrooting voor 1851.

TWEEDE KAMER.

Zitting van maandag, 23 december.

In de zitting van heden zijn de algemeene beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk XI (koloniën); schier al de groote vraagstukken, reeds in het verslag der Kamer ter sprake gekomen, zijn ook heden, breedvoerig behandeld, en daaronder ook, inzonderheid, de plaats gehad hebbende vrachtvermindering van *f* 20 door de Handelmaatschappij bepaald voor den overvoer der producten.

De heeren *Stolte*, *Baud*, *Hoffman* en *van Hall* hebben dien maatregel afgekeurd, terwijl de heeren *Sloet*, *van Hoëvell* en *de Man*, den minister daarvoor dank en hulde hebben toegebragt. — De heeren *Huguenin* en *Mackay* hebben meer bepaaldelijk de quaestie der afschaffing van de slavernij, reeds door de heeren *van Hoëvell* en *Sloet* aangedrongen, tot een onderwerp van beschouwing gemaakt en zich voor de afschaffing verklaard, in het belang der menschheid, en het doel van het Christendom.

Tusschen de heeren *Baud* en *Sloet* zijn woordenwisselingen ontstaan, over publiciteit in Indische aangelegenheden, waartegen de eerste zich op de wijze als door den heer *Sloet* geschied was, verklaard heeft; terwijl de heer *Sloet* zich als een voorstander daarvan heeft doen kennen.

Heden avond voortzetting der beraadslagingen.

Redevoering over de Staatsbegrooting voor 1851, uitgesproken door den heer minister van Finantiën, in de zitting der Tweede Kamer van den 12den december ll.

De beraadslagingen, welke de Kamer gedurende drie dagen hebben bezig gehouden, hebben hoofdzakelijk geloopen over drie punten. Men heeft in het breede gehandeld over de staatkundige en algemeene belangen; over de staatkundige rigting van dit ministerie, en hierbij heeft men ook in het bijzonder het oog gevestigd op hetgeen bij de behandeling der begrooting van het vorige jaar gesproken was. In de tweede plaats is uitgeweid met klagten, over achterlijkheid in het indienen van wets-ontwerpen, eene achterlijkheid welke aan dit ministerie is ten laste gelegd. En in de derde plaats is de begrooting zelve ter sprake gebragt, haar bedrag, hare inrigting; en hierbij heeft ook de algemeene finantiëele toestand des vaderlands stof tot vele opmerkingen gegeven. Ik zal de behandeling der beide zoo even genoemde eerste punten aan mijne geachte ambtgenooten voor de departementen van Binnen-

landsche Zaken en van Justitie overlaten. Alleen over het derde punt zij het mij vergund in eenige ontwikkeling te treden.

Ik zal daarbij die beknoptheid in acht kunnen nemen, welke, in mijn oog, verpligtend is geworden nadat de zaak door onderscheiden sprekers van beide zijden in het helderste daglicht is gesteld geworden.

De algemeene indruk dien de regering, zoowel uit deze discussiën, als in het algemeen uit de beschouwingen die in het publiek over deze begrooting zijn gemaakt, ondervindt, mag, in een zeker opzigt niet ongunstig genoemd worden. Ik bedoel, in dat opzigt, dat meer en meer de overtuiging levendig wordt en meer en meer veld wint, dat het hoogst moeijelijk, schier ondoenlijk wordt om in onze huishouding van Staat groote bezuinigingen daar te stellen die *op ééns* groote sommen ter besparing overlaten. Op hetgeen gezegd is omtrent § 4 van de Memorie van Beantwoording zal ik nader terugkomen.

Men heeft, wat de begrooting zelve betreft, vier punten behandeld: 1o. de wenschelijkheid der invoering van nog meerdere bezuinigingen; 2o. de noodzakelijkheid tot het daarstellen eener amortisatie-kas; 3o. het belastingstelsel, en eindelijk 4o. heeft de inrigting en bepaaldelijk dat deel der begrooting, waarbij onder de inkomsten de koloniale middelen zijn gebragt, aanleiding gegeven tot vele en onderscheidene opmerkingen. Ik zal mijne rede tot het behandelen dezer vier punten bepalen.

In de eerste plaats heb ik opgenoemd de wenschelijkheid tot het invoeren van verdere bezuinigingen. Ik ontmoet hier al dadelijk den afgevaardigde uit Rotterdam (den heer *Baud*), die het algemeen financiëel karakter van dit ministerie in een ongunstig daglicht heeft gesteld. De spreker heeft gezegd dat hij met leedwezen in deze begrooting de strekking had waargenomen om niet zoo bepaaldelijk de alles overwegende noodzakelijkheid van spaarzaamheid, met het oog op den toestand van onze financiën, in acht te nemen. Men had hier en daar uitgaven op de begrooting gebragt, groote maatregelen voorgedragen, die in zijn oog daarop niet hadden moeten worden gebragt, omdat zij in strijd zijn met den zoo volstrekt noodigen regel: dat wij de tering naar de nering moeten zetten.

Ik mag niet ontveinzen, Mijne Heeren, dat ik de aanmerking van dien spreker met leedwezen heb vernomen, omdat ze uit zijn mond noodwendig aanleiding moest geven tot recriminatiën, waaraan het dan ook wel niet ontbroken heeft.

Ik zal, bij hetgeen een afgevaardigde uit Almelo dienaangaande gezegd heeft, niets voegen; het feit dat hij heeft genoemd, dat er op de begrooting van 1849, die in 1847 was ontworpen, eene som van bijna 2 millioen is bespaard kunnen worden door het ministerie dat in maart 1848 is opgetreden, — dat feit spreekt de stelling van den eersten spreker tegen. Over het algemeen meen ik te kunnen zeggen, dat die beschrijving van het financiëel karakter der regering niet verdiend is. De regering heeft bezuinigd waar ze kon; zij is ook niet teruggedeinsd voor enkele uitgaven die volstrekt noodzakelijk en nuttig waren.

De afgevaardigde uit Rotterdam heeft getwijfeld aan het nut der uitgaven ter verbetering van den staat onzer waterwerken. Dat was noodig, want men vergete niet, dat het niet alleen de noodzakelijkheid was waarin wij verkeeren om onzen eigen bodem tegen onzen gevaarlijksten vijand, het water, te verdedigen, welke het volstrekt noodige van die werken aantoont, maar ook de verpligting waarin wij staan tegenover andere Staten, verpligting door tractaten aan den Staat opgelegd, verpligting waaraan onder vroegere besturen al te veel is te kort geschoten. Die spreker heeft gewezen op de posterijen. Hier was het niet alleen de zucht om verbeteringen in te voeren, of om nieuwigheden daar te stellen, maar eensdeels was onze drijfveer, de begeerte om aan Neêrlands ingezetenen niet langer te onthouden die voordeelen welke andere Staten in zoo ruime mate in dit opzigt genieten, voordeelen die ons anders ook buiten 's lands onthouden zouden geweest zijn, indien wij niet op eigen bodem het voorbeeld van andere volken hadden gevolgd; en ten andere omdat er *periculum in mora* bestond. Zoo als de zaak geschapen stond werden de inkomsten die de Staat uit de posterijen trekt, met aanzienlijke schade bedreigd; had men stil gezeten, dan zouden die eindelijk tot een niet noemenswaardig bedrag gedaald zijn. Het was dus noodzakelijk tot het doen van deze uitgaven over te gaan, ten einde ook hierin de schatkist voor nadeelen te behoeden.

De spreker heeft ook dezelfde aanmerking gemaakt ten aanzien van de afschaffing der leges in zake van in- en uitgaande regten en accijnsen. Ik behoef, dunkt mij, nadat die zaak zoo kort geleden in deze vergadering is behandeld, wel niet op het nuttige of noodzakelijke van dien maatregel terug te komen. De Kamer heeft zich daarmede vereenigd en derhalve kan het nuttige, het noodzakelijke hiervan als bewezen worden aangenomen.

Het finantiële plan der regering is eenvoudig, dat men zal besnoeijen dáár waar reductie van uitgaven mogelijk is, maar dat men zich ook volstrekt niet zal ontzien om aan deze Kamer noodige en nuttige uitgaven voor te dragen, dáár waar men de overtuiging heeft dat het uitstellen van die uitgaven niet anders zou wezen dan eene ijdele zucht om een laag eindcijfer van de begrooting te verkrijgen, en inmiddels het nuttige, dat op het oogenblik moet worden daargesteld, te verschuiven tot de toekomst. Men heeft ook gezegd dat er sedert 1 November 1849 genoegzaam geen maatregelen genomen waren, die van zucht tot bezuiniging getuigen. Maar, Mijne Heeren, ik moet toch vragen is dat oordeel billijk? Was niet door het vorige ministerie — tot hetwelk ik mij altijd eene eer zal rekenen behoord te hebben, omdat dat ministerie juist in dat opzigt met groot nut is werkzaam geweest — was niet door dat ministerie, om mij van eene spreekwijze te bedienen, het gras voor onze voeten weggemaaid? In het verslag van november 1848, dat met zooveel zorg en naauwkeurigheid was zamengesteld, was genoegzaam alles opgenomen wat voor dadelijke vermindering vatbaar was. Men zal dan ook moeten erkennen dat dit ministerie op een veld is gekomen, waar het gras was weggemaaid, waar men niet terstond zooveel kon verrigten; en toch heeft het ministerie nog veel gedaan. Ik wijs u hier, Mijne Heeren, op de afschaffing der opperhoutvesterij als eene afzonderlijke administratie, op het aannemen van het beginsel, dat het lidmaatschap van den Hoogen Raad van Adel voortaan eene onbezoldigde betrekking zal zijn. Ik wijs u op den maatregel, door mij voorgesteld en door de wetgevende magt aangenomen, om in het beheer van onze muntzaken meer eenvoudigheid te brengen en dat beheer minder kostbaar te maken; en dan vraag ik, heeft het ministerie niet alles gedaan wat het heeft kunnen doen? heeft het niet elke gelegenheid waargenomen om uitgaven te besnoeijen daar waar het belang der dienst het slechts toeliet?

Ik kom hier van zelf tot § 4 van de Memorie van Beantwoording, die in deze discussie zooveel stof tot aanmerking heeft opgeleverd. Het antwoord der regering, Mijne Heeren, het zij mij vergund dit te zeggen, is niet in het ware daglicht gesteld geworden. De paragraaf heeft den een aanleiding gegeven om de regering te prijzen over hare cordate en rondborstige verklaring; bij anderen heeft zij een gevoel van teleurstelling te weeg gebragt, en heeft men de meening aan den dag gelegd, dat er nog meer kon bezuinigd worden. Wanneer men, Mijne Heeren, het antwoord leest zoo als het daar staat, wanneer men dat leest, in verband met de overige gedeelten der Memorie van Beantwoording, dan zal men moeten erkennen dat voor teleurstelling hoegenaamd geen grond overblijft. Wat toch heeft de regering gezegd? »Wanneer men in het oog ge»liefd te houden, dat reeds sedert vele jaren de »staatsuitgaven telkens meer en meer zijn ingekrom»pen, dat niet *alles*, maar toch *genoegzaam alles*, »wat naar weelde zweemt, reeds sedert lang uit »onze staatshuishouding is verbannen, dan zal men »de overtuiging moeten verkrijgen, dat de weg om »door aanzienlijke bezuiniging groote sommen OP »EENS te besparen, hier te lande voor te regering »gesloten is. Het eenige wat nog ten deze tot ver»mindering van uitgaven kan leiden, is eene andere »inrigting van de regterlijke magt, waartoe weldra »eene voordragt zal worden ingediend. Daarmede »echter is de rij der grootere vereenvoudigingen van »de staatsdienst hier te lande gesloten.” Heeft nu de regering met dat te zeggen, met dat te beweren, ook tevens gezegd dat er niets meer te doen was? Heeft zij gezegd: stel u niets meer van bezuinigingen voor, ik kan die niet verder voordragen? Integendeel. Maar *wat* heeft de regering dan te kennen gegeven? Niets meer, en niets anders, dan dat er op dit oogenblik geen groote vereenvoudigingen in de staatsdienst zijn te verkrijgen, dat geen groote maatregelen meer zullen kunnen genomen worden, maar dat wij zullen doen wat wij kunnen. Wij zullen inkrimpen, wat maar bij mogelijkheid in te krimpen is. Onvermoeid zullen wij werkzaam zijn, altijd zullen wij ons bezig houden met de uitgaven te besnoeijen, met weg te nemen waar het een of ander gemist kan worden, maar door eenvoudiger zamenstelling van de administratie kunnen geene groote sommen meer *op eens* worden bespaard.

Ik durf dan ook gerust aan uwe beslissing onderwerpen de vraag: welke bewijzen heeft deze discussie opgeleverd voor de stelling, dat hier nog groote bezuinigingen, in den zin zoo als ik heb geschetst, zouden kunnen verkregen worden. De spreker uit Utrecht, die zoo even nog het woord heeft gevoerd, heeft met andere woorden gezegd: »het is onze taak om aanmerkingen te maken, wij kunnen alleen zeggen, gij moogt hier niet meer uitgeven dan zooveel, maar het is onze taak niet aan te wijzen, waarop moet worden bezuinigd, daarmede behoeven wij ons niet te bemoeijen. Wij moeten eenvoudig het eindcijfer beoordeelen.” Ja, wanneer men die zienswijze aanneemt, dan voorzeker is het gemakkelijk aanmerkingen op de begrooting te maken; wanneer men u voorlegt eene zoo gespecificeerde begrooting als de tegenwoordige, en dan zegt: »wij willen bezuinigen, toon ons waarin;” dan is zijn antwoord voor mij niet voldoende. Er is wel door andere sprekers veel opgenoemd, dat tot bezuiniging zou kunnen leiden; men heeft gesproken van eene reorganisatie van den Raad van State, men heeft gesproken van eene reorganisatie der Algemeene Rekenkamer; men heeft gewezen op het bureau van den Hoogen Raad van Adel, en vooral heeft men gewezen op het personeel bij de departementen van algemeen bestuur; men heeft zelfs gewezen op de bureau-kosten, ja op de brandstoffen die gebruikt werden. Een spreker uit Groningen heeft nog buitendien de aandacht gevestigd op bezuinigingen, die in het koloniaal beheer zouden zijn aan te brengen. Wat dit laatste betreft, waarop ik later nog terug zal komen, moet ik u wijzen op de aanmerking door den geachten afgevaardigde uit Almelo gemaakt, dat de geheele § 4 nergens anders op slaat en nergens anders op slaan kan, dan op de begrooting zoo als zij daar ligt, dat is de begrooting van uitgaven *hier te lande* voor het jaar 1851 en niet op het beheer der koloniën. Maar wat kunnen al die bezuinigingen, waarvan men gesproken heeft, nu wel te zamen bedragen? Ik bid u, Mijne Heeren, hoe groot kan die uitgespaarde som wel zijn?

Men spreekt van eene reorganisatie van den Raad van State. Ziet het IIde hoofdstuk dezer begrooting; daarop worden thans nog de tractementen uitgetrokken van een vice-president en twaalf leden van dien Raad. Wil men het getal leden behouden, of wil men het brengen op zeven of acht? In het laatste geval zal het IIde hoofdstuk met een som van ƒ20,000 verminderd worden, want in het personeel van minderen rang geloof ik niet, dat het mogelijk zal kunnen zijn eenige groote besparing te brengen: daarvoor is slechts zeventien duizend gulden uitgetrokken en hierop zal eene groote vermindering niet wel mogelijk zijn.

Men wenscht eene reorganisatie van de Algemeene Rekenkamer. Bij de Memorie van Beantwoording heeft de regering reeds te kennen gegeven, dat eene wet, houdende reorganisatie van dat ligchaam, bereids sedert eenigen tijd bij den Raad van State in deliberatie is. Ook die zaak zal dus spoedig ter sprake komen. Maar voor eene zeer aanzienlijke vermindering is het cijfer der bureau-kosten van de Algemeene Rekenkamer niet vatbaar. Het geheele cijfer bedraagt omstreeks ƒ77,435: hoeveel wil men daarop nu besparen? Een tiende, een vijfde, ja de helft welligt? De bezuiniging zou dan hoogstens ƒ30,000 bedragen.

Men heeft genoemd de kosten van den Hoogen Raad van Adel ten bedrage van ruim ƒ7000; ik neem eens aan, dat men die geheel kan doen vervallen.

Men heeft gesproken van het personeel bij de departementen van algemeen bestuur. Ik zal niet zeggen dat daarop geene bezuiniging meer mogelijk is, maar ik moet u wijzen op de belangrijke besparingen, die er reeds in zijn gebragt. In 1846 is er, ten behoeve van het personeel bij al de hooge collegien van Staat, bij al de departementen van algemeen bestuur, uitgegeven geworden eene som van ƒ1,020.000 en voor 1851 is daartoe slechts ƒ960,000 ruim uitgetrokken. Eene bezuiniging dus van ƒ60,000 in vier of vijf jaren tijds! Maar, wanneer men de zaak wel beschouwt, blijkt het, dat die bezuiniging nog veel aanmerkelijker is geweest, en veel meer dan eene ton gouds bedraagt. In 1846 toch, werden onder anderen nog een aantal ambtenaren, die bij het departement van Koloniën werkzaam waren niet uit de schatkist, maar, volgens oude gewoonte, uit de koloniale middelen betaald. Even zoo werden vele, bij andere departementen werkzame, ambtenaren niet beschouwd als bureau-ambtenaren, maar op andere onderdeelen der begrooting gebragt: ook deze cijfers moeten, bij het maken eener vergelijking, in compensatie gebragt worden. Deze bezuiniging bedraagt zoo als ik zeide, meer dan eene ton gouds, dus meer dan tien percent van de uitgaven voor denzelfden post in 1846. In vier jaren tijds is dus tien percent bezuinigd, en, zoo men nu verlangt, dat er meer bezuinigd moet worden, dan zal men moeten erkennen, dat dit geene gemakkelijke taak is. Maar ik neem aan, dat het mogelijk is; dat men, na verloop van tijd, datzelfde zal kunnen doen ten aanzien van een aantal andere posten van de begrooting; welke in het verslag der Kamer en in de gehouden discussiën zijn opgenoemd, waarvoor altoos tijd zal gevorderd worden. En hoeveel zou daardoor bespaard worden? Ik heb de moeite genomen, Mijne Heeren, dit na te gaan, en ik heb bevonden dat het bedrag daarvan nog geen twee tonnen gouds beloopt. Dit is alles wat ik met de meest gemoedelijke overweging, met het verslag in de hand en met het oog op de gehouden discussiën, bevond, dat op de gewone uitgaven van Staat zal kunnen bespaard worden.

Maar tegenover dit alles moet ik u wijzen op de menigte van noodzakelijke uitgaven, waartoe de staat kan verpligt worden. In de eerste plaats moet ik u herinneren, dat sedert 1848 voor de beide Kamers meer uitgaven zijn gevorderd geworden; ik moet u wijzen op onderscheidene onderwerpen van algemeen bestuur; op de medische politie; op den toestand van vele waterstaats- en andere publieke werken; op de wenschelijkheid, waarop door vele leden dezer Kamer is aangedrongen, om een corps maréchaussée op te rigten; op de noodzakelijkheid om voor de posterijen nog meer kosten te maken; op de uitgaven die de cellulaire gevangenissen dringend eischen. Op al die posten is een hooger cijfer te voorzien, en nog voor vele andere die hier niet ter sprake zijn gebragt. Ik wijs u daar slechts op, Mijne Heeren, om te doen zien, dat, welke strenge regelen de regering ook zich heeft willen voorschrijven, met welke naauwkeurigheid en gemoedelijkheid zij ook hare uitgaven heeft gade geslagen, het haar hoogst moeijelijk, ja ondoenlijk voorkomt het eindcijfer te verminderen. Ik geloof dat men zich daaromtrent ook geene illusie

kan maken, indien men de onvermijdelijke verhooging der noodzakelijke uitgaven in het oog houdt. Want al meent men dat er nog twee tonnen, ja drie, vier tonnen gouds kunnen bezuinigd worden, en dat de organisatie der regterlijke instellingen welligt nog eene besparing van drie à vier ton zal ten gevolge hebben, hetgeen ik voor mij echter niet mogelijk acht, zelfs in de veronderstelling van eene bezuiniging van zes, zeven of acht ton, dan zouden de uitgespaarde gelden zelfs niet eens kunnen strekken om de kosten van de inrigting eener goede maréchaussée in het Koningrijk te bestrijden.

Hetgeen ik straks zeide, dat het ministerie bereids veel bezuinigd had, is u ook reeds door verscheiden sprekers gezegd geworden. Met cijfers in de hand, die niet kunnen wederlegd worden, heeft onder anderen de spreker uit Ruurlo u daarvan voorbeelden aangehaald. Het zij mij vergund kortelijk daarop terug te komen, omdat hij nog enkele posten heeft over het hoofd gezien. Wanneer men de begrooting voor 1850 vergelijkt met die voor 1851, dan valt het van zelf in het oog, dat op de eerste, die van 1851, onderscheidene posten voorkomen, die niet in de begrooting van 1850 zijn opgenomen, als: *onderscheidene uitgaven voor den waterstaat*, *vergoeding voor de afschaffing der leges bij de in- en uitgaande regten en voor die bij de departementen*; eindelijk de *nieuwe posten voor de justitiekosten*, die vroeger ten laste der provinciën kwamen, en de *nieuwe uitgaven door de veranderde postwet* gevorderd.

Al die sommen te zamen genomen, bedragen niet minder dan *acht en een halve ton gouds*, die *niet* op de begrooting voor 1850 voorkomen. Het eindcijfer der begrooting van 1851 overtreft dat van de begrooting voor 1850 met *twee tonnen gouds*, en er moeten dus *over de zes tonnen gouds* bezuinigd zijn geworden.

Duidelijker en krachtiger bewijs dan dit cijfer oplevert, kan er niet gegeven worden voor de stelling dat de regering doet wat zij kan.

De behandeling der afzonderlijke hoofdstukken van de begrooting zal intusschen genoeg aanleiding geven, om hieromtrent nog nader in bijzonderheden te treden, en ik zal dus van dit punt afstappen en overgaan tot de behandeling der drie andere straks door mij opgenoemde punten.

Sommige sprekers hebben gewezen op de volstrekte noodzakelijkheid, die er bestaat, om over te gaan tot eene amortisatie van schuld, en zij hebben gevraagd, welke maatregelen daartoe zijn genomen.

Ik kan dit punt kortelijk behandelen. Reeds in het vorige jaar is die vraag ter sprake gebragt, en zijn de meeste middelen om eene goede amortisatie te bewerkstelligen, behandeld geworden. Volgens mij is er geen eigenlijke amortisatie denkbaar, dan die verkregen kan worden door het aanwenden van overschotten van inkomsten boven uitgaven; alle andere middelen hebben groote schaduwzijden, die men maar al te zeer uit het oog verliest.

Er is gezegd geworden: »stel eene jaarlijksche som voor amortisatie in de begrooting; wanneer gij dit eenmaal gedaan hebt, dan moet die wel gedekt worden, en dan zal er zooveel te minder kans bestaan, dat men gelden aanwijst voor eene misbare uitgave.'' Ik wil niet ontkennen, dat, wanneer de minister van Finantiën eenmaal verpligt is eene bepaalde som op zijn budget te stellen voor amortisatie en die te dekken, dat er dan zooveel minder kans zal bestaan om meerdere gelden voor andere uitgaven te besteden; doch, wanneer nu andere uitgaven opkomen en onmisbaar zijn, dan zal men moeten eindigen met op nieuw schulden te maken. Het voorbeeld van Frankrijk en van Belgie wijst ons op eene zoodanige uitkomst; daar zijn amortisatie kassen opgerigt. Nu wil ik, uit aanmerking van de bijzondere gebeurtenissen, laatstelijk in Frankrijk voorgevallen, niet eens van dat land gewagen, maar u enkel wijzen op Belgie, waar men eene zoodanige regeling der amortisatie heeft ingesteld, en waar men jaar op jaar met tekorten te worstelen heeft. Ik zou dan veel liever het voorbeeld volgen van Engeland, waar dergelijke kunstmiddelen niet bekend zijn, en men alleen dan amortiseert, wanneer er een overschot bestaat van de inkomsten boven de uitgaven.

Wat het geopperde denkbeeld betreft om eene zekere som aan muntpapier uit te geven, en dat papier dan uitsluitend te besteden tot aankoop of aflossing van rentegevende schuldbrieven, dat denkbeeld is reeds ten vorige jare behandeld. Het is waar, men zou bij den tegenwoordigen toestand der metallieke circulatie, een zeker beperkt bedrag aan muntpapier in omloop kunnen brengen en daarvan gebruik kunnen maken om eene besparing te verkrijgen op de renten onzer staatsschuld; maar de stoutste voorstanders van dien maatregel zijn nog niet verder gegaan dan tot een bedrag van vijftien millioen, uit te geven aan muntpapier; en op dit oogenblik hebben wij nog 28 millioen aan muntpapier voor de inwisseling van het goud uitgegeven, dat nog niet ingetrokken *kan* worden. Buiten en behalve nu dat het zeer moeijelijk zou wezen tweederlei soorten van muntpapier in omloop te brengen, waarvan het eene gedekt zou zijn door een depôt van metallieke waarde en het andere slechts door eene inschrijving op het Grootboek, geloof ik toch dat het cijfer van het thans reeds uitgegeven bedrag alle gedachte uitsluit om dat middel van amortisatie thans in overweging te nemen.

Hetgeen door den afgevaardigden uit Goes (den heer *Buchiene*) in eene nota en ook gedurende deze discussiën is ontwikkeld geworden, betrekkelijk het uitgeven van rijkswege van certificaten van werkelijke schuld, ten einde het rijk de voordeelen zou kunnen genieten van de 1 pCt. korting, welke de administratie kantoren, op de uit te betalen coupons inhouden voor hunne moeite, en in allen gevalle het bedrag zou winnen van de verloren en verjaarde coupons, — wat dit denkbeeld aangaat, moet ik bekennen dat het waardig is om in overweging genomen te worden, en dat in het antwoord door mij daarop gegeven, de bedoeling van dien afgevaardigde niet geheel juist is opgevat. Ik meende toch, dat waar hij van verjaarde renten sprak, zijne bedoeling was om nu reeds die renten, door de administratie-kantoren geïnd, voor zoover die niet in de verjaring vielen, terug te vorderen. Die opvatting was onjuist. Ik zal mij thans bepalen tot de verklaring, dat, indien men ooit het gronddenkbeeld van dien afgevaardigde wilde verwezenlijken, er dan eene wijziging van de wettelijke verordeningen omtrent het Grootboek bestaande, vooraf zou moeten gaan, en bij al de werkzaamheden die nu reeds aanhangig zijn, ontbreekt daartoe de tijd geheel.

De afgevaardigde uit Almelo (de heer *van Hoëvell*) heeft ook gesproken over het punt van vervreemding van woeste gronden in de koloniën en van een afstand der tinmijnen op Banka. Hetgeen hij daarover in het midden heeft gebragt zal beter kunnen worden beantwoord door mijn ambtgenoot voor de koloniën, dan door mij, want daartoe wordt bekendheid met de localiteit vereischt.

Hetzij mij echter vergund alleen dit aan te merken, dat men niet uit het oog moet verliezen de noodzakelijke voorwaarde, die bij dien afstand gesteld zou moeten worden, namelijk dat het kapitaal, dat de Staat voor die mijnen in handen zou krijgen, minstens zoo groot behoort te zijn, dat het cijfer der uitgaven wegens renten, thans op de Staatsbegrooting voorkomende, met een gelijk bedrag zou kunnen worden verminderd, als wegens de zuivere opbrengst dier tinmijnen tegenwoordig wordt genoten; want anders zou die speculatie hoogst ongelukkig zijn. En, wanneer men dit doel bereiken wil, dan geloof ik, na inzage van al de stukken die mij daaromtrent voor zijn gekomen, dat de afstand der tinmijnen voor particulieren welligt eene moeijelijke zaak zou wezen. Ik zal dus ook over dit punt niet verder uitweiden.

Wat de amortisatie zelve betreft, en de noodzakelijkheid tot de vermindering van onze staatsschuld, daarvan wordt de dringende behoefte zoowel door mij als door ieder uwer gevoeld; ik geloof, dat het alleen op hoofdstuk IX A van de begrooting is, waarop men met vrucht zal kunnen bezuinigen, wanneer de omstandigheden zulks toelaten en de middelen voorhanden zullen zijn. Dit allerbelangrijkst punt wordt geenszins door mij uit het oog verloren. Ik hoop dat er weldra gelegenheid moge zijn, dit onderwerp nader in deze Kamer ter sprake te brengen.

Er is in de derde plaats, bij deze algemeene beschouwingen, over het belastingstelsel gesproken, over de wenschelijkheid om daarin verbeteringen aan te brengen, over de wenschelijkheid, volgens sommigen, om belastingen af te schaffen, volgens anderen om het belastingstelsel geheel om te werken, en sommige belastingen meerder op te voeren. De Kamer gelieve het mij ten goede te houden, dat ik dit punt zeer ter loops behandel, eensdeels, omdat de discussie over de wet op de middelen welligt aanleiding zal geven dit punt nog nader te behandelen, anderdeels, omdat de voordragten betreffende eenige wijzigingen en verbeteringen in het belastingstelsel, op dit oogenblik nog bij het ministerie in behandeling zijn; zij zijn tot mijn leedwezen nog niet genoeg voorbereid om vóór 1 januari 1851 aan de Kamer te worden voorgelegd. Wanneer die wetten in deze Kamer zullen behandeld worden, zal er dus genoegzaam gelegenheid zijn om dit allerbelangrijkst vraagpunt, in al zijne onderdeelen, te behandelen. Uit dien hoofde kan ik mij bij enkele opmerkingen bepalen. Men heeft dikwijls geklaagd over ons belastingstelsel en over de wijze waarop de belastingen worden geheven. Ik geloof, Mijne Heeren, dat het zeer moeijelijk voor de ambtenaren is, die met de heffing van belastingen worden belast, om nooit eenige klagten te weeg te brengen, wanneer zij naauwgezet zijn in de betrachting hunner pligten; wat mij betreft, in stel het mij altijd ten pligt om, wanneer die klagten blijken gegrond te zijn, daarin te voorzien, en ik durf met een gerust geweten zeggen, dat ik daartoe naar mijn vermogen medewerk, wanneer die klagten worden bevonden waarheid te bevatten. Maar herhaalde onderzoeken hebben mij de overtuiging gegeven, dat zeer vele dier klagten (ik zal dit woord gebruiken, ofschoon het soms als hatelijk is te beschouwen) zeer overdreven zijn, en dat ook anderdeels zeer vele klagten voortspruiten uit eene onjuiste beschouwing der feiten. Bij deze discussie heb ik, door een lid dezer vergadering, hooren klagen over de wijze waarop de belasting op de dienstboden wordt toegepast en hooren beweren, dat deze belasting was eene belasting op de weelde. Ik ontken ten stelligste, Mijne Heeren, dat zij eene belasting op de weelde is; zij is eene belasting op eene behoefte; indien zij dit niet was, zoude zij al zeer weinig opbrengen. Vergunt mij u eenige cijfers tot voorbeeld aan te halen, die aan den anderen kant zullen doen uitkomen, hoe weinig men hier te lande op de belastingen op weelde kan rekenen. Het getal dienstboden, dat tot de eerste klasse behoort, en dat dus onder de belasting op weelde kan gerekend worden, bedraagt 55,000 in het geheel, en onder die 55,000 zijn nog tusschen de 31,000 en 32,000, die als *eenige* dienstboden zijn aangegeven.

Het aantal huisgezinnen, waar twee dienstboden gehouden worden, bedraagt 6000; drie dienstboden worden slechts in 1800 huisgezinnen gehouden, en het aantal van hen die meerdere dienstboden houden neemt van lieverlede zoodanig af, dat slechts 6 huisgezinnen opgegeven zijn als 10 dienstboden houdende, slechts 3, die 11 opgeven, en 4 die 12 opgeven. Indien dit dus eene belasting op de weelde was, Mijne Heeren, zou zij zeer weinig opbrengen.

Ik heb u deze opgaven alleen voorgelezen, om u aan te toonen, dat men bij algemeene beschouwingen dikwijls door onjuiste opvatting van den grondslag en het doel der belastingen, klagten aanheft, waar geen redelijke grond tot klagen bestaat.

Ik acht het nutteloos daarover verder uit te weiden, en ik zal dus den geachten spreker uit Groningen in zijne beschouwingen over het accijnsstelsel, of het geachte lid uit Leiden (den heer *Gevers*) in zijne contra-beschouwingen thans niet volgen. Ik laat dit voor eene volgende gelegenheid over. Doch ik meen niet te zeer te kunnen aanbevelen dat men de waarheid van het gezegde van den laatstbedoelden spreker in het oog houde, dat, namelijk, bijaldien het waar mogt zijn, dat onze belastingen op de eerste levensbehoeften op de mindere klasse drukken, het geenszins bewezen is dat de wegneming, de opheffing van sommige belastingen zoo gunstige uitwerking zou hebben op den toestand van de geringere klassen des volks. Want indien zij daardoor die levensbehoeften zich tot een aanmerkelijk geringeren prijs kunnen aanschaffen, dan zal, gelijk te regt is aangemerkt, dien ten gevolge het werkloon verminderen, gelijk elders reeds het gevolg is geweest.

Eindelijk, Mijne Heeren, blijft er mij over te spreken over de bezwaren, ingebragt tegen de inrigting dezer begrooting, bepaald over hetgeen tegen de opneming onder de middelen van batige sloten van de koloniale bijdragen is gezegd; »wat men ook moge aanvoeren,'' zeide men, »de begrooting sluit met een tekort van veertien of vijftien millioen; zoolang men nog, al is het ook slechts één enkele cent, van de koloniale baten onder de middelen op de begrooting opneemt, zoolang blijft het onwaar dat er een goed overwigt tusschen ontvang en uitgaaf bestaat.'' Ik houd het tegendeel vol, Mijne Heeren; er is in mijn oog geen tekort, en al hetgeen daaromtrent is gezegd, spruit alleen voort uit eene onjuiste beschouwing van den aard der koloniale bijdragen aan de schatkist.

Ik wil in dit opzigt geen onderscheid tusschen de koloniën en het moederland; er zijn twee begrootingen van inkomsten en uitgaven van den staat en deszelfs koloniën, en die zijn van eene en de elfde schatkist. Ik geloof dat alle andere beschouwingen leiden tot het oude stelsel, waarbij men het heeft willen doen voorkomen als eene goedwilligheid van het koloniaal bestuur, dat het zoo goed was om zoovele bijdragen uit te keeren aan de schatkist van het moederland. Ik kan in deze meening volstrekt niet deelen; en ik geloof er op te mogen aandringen, dat mijne beschouwing daaromtrent vooral moet worden aangenomen, wanneer men acht slaat op de bronnen waaruit die koloniale inkomsten voortspruiten. Het is eene bekende zaak dat al die bijdragen niet zijn zuivere winsten op de producten zelven, deze zijn slechts het middel waardoor men de inkomsten remitteert: maar dat het winsten zijn van het koloniale stelsel; de winsten die het stelsel van cultures oplevert, vloeijen voor het grooter deel in de schatkist, in den vorm van belastingen.

En wanneer ik nu belastingen hier te lande en in de koloniën heb, waarom dan niet de baten uit de Oost onder de gewone inkomsten opgenomen?

Ik erken gaarne, Mijne Heeren, dat de verzilvering van de remises, van de producten der koloniën eenigzins wisselvallig is. Ik wenschte dat het mogelijk ware, die remises dadelijk in zilver in de schatkist te doen vloeijen. Doch dat kan niet. Omdat nu het middel der remises eenigzins onzeker is, moet men daarom nu die bijdrage als gewone inkomst verwerpen? Onze gewone belastingen, onze gewone inkomsten zijn toch ook van zeer vele wisselvalligheden afhankelijk. Dit zagen wij nog in 1848 toen, plotseling, door de daling der fondsen, eene vermindering in de successieregten plaats had. En zult gij om die omstandigheid die regten niet onder de middelen tot bestrijding der uitgaven opnemen? Zulks niet te doen, zou naar mijn inzien dwaas zijn. De inkomsten der koloniën zijn daarenboven reeds eene lange reeks van jaren gebleken, vrij vast en zeker te zijn. Ik meen dat de eerste bijdrage van dien aard in 1835 heeft plaats gehad, althans zoo mijn geheugen mij niet bedriegt. Sedert dien tijd, is er slechts *één* jaar geweest waarin die bijdrage minder ruim was, hetgeen ontstaan was door het niet te gelde kunnen maken der producten welke men aangekweekt had. Omdat er na een enkel jaar is geweest, waarin die opbrengst der kolonien minder zeker was dan in andere jaren, moet men daarom de opbrengst der kolonien niet onder de gewone mid-

deken opnemen? Ik voor mij, Mijne Heeren, zie er geene reden toe, en nog veel minder, wanneer ik bedenk dat het zeer zeker is, dat onze kolonien, zoo niet *geheel*, dan toch *gedeeltelijk* de oorzaak zijn van het ontstaan van een gedeelte onzer Nationale Schuld. Ik beweer niet, dat in de laatste jaren schulden voor de kolonien zijn aangegaan. Ik verwijs u alleen, en dat zeer zeker is, naar de omstandigheid dat onze oude schuld voortgevloeid is uit oorlogs kosten enz. geheel ten behoeve der kolonien uitgegeven; op den schuldenlast, die op den Staat is gekomen, door de ontbinding der Oost-Indische Compagnie. Een groot gedeelte van de oude schuld aan den Staat is ontstaan ten behoeve onzer kolonien, en waarom zouden dan onze kolonien niets bijdragen tot de algemeene lasten van den Staat?

Ten aanzien der kolonien heb ik reeds gezegd, dat de aanmerking door den afgevaardigde uit Almelo (den heer *van Hoëvell*) gemaakt, dat namelijk de 4de paragraaph der memorie van beantwoording alleen sloeg op de begrooting hier te lande in Europa volkomen juist was.

Ik moet nu nog doen opmerken, en mag dit punt niet geheel met stilzwijgen voorbijgaan, dat er eene hoogst belangrijke bezuiniging op de koloniale dienst reeds bewerkstelligd is. De spreker uit Groningen (de heer *Westerhoff*) heeft gevraagd: of geene vermindering van de vrachten der schepen zou plaats hebben? Dat heeft reeds plaats gehad. De regering verliest ook die belangrijke onderdeelen geenszins uit het nog. De maatregelen die in 1848 of 1849 genomen zijn, ik herinner mij dit niet juist meer, hebben eene besparing opgeleverd van *f* 800,000. De bezuinigingen op de vrachten, en de kosten van verzilvering dier producten, hebben er het hunne toe bijgedragen, dat de koloniale bijdragen ook dit jaar ruimer hebben gevloeid; zij hebben er toe medegewerkt, dat de som der bijdragen van 1850, op dit oogenblik in de schatkist gevloeid, reeds zeventien millioen bedraagt.

Met dit een en ander geloof ik van de algemeene beschouwingen te kunnen afstappen. Men heeft wel hier en daar gezegd, dat ik den algemeenen toestand van 's lands finantien te fraai had afgeschilderd, maar ik ontken dat. Ik maak mij zelven geene illusiën en wil die ook aan geen ander opdringen. Hetgeen ik deswege gezegd heb, is, dat in een land waar een belangrijk tekort in de inkomsten is, dat in den tijd van twee jaren is gedekt, waar in de uitgaven van de loopende dienst is voorzien, en waar de loopende dienst een vrij aanmerkelijk batig slot belooft, de toestand voor het vervolg bemoedigend is, en ik geloof, dat ik dat wel zeggen mag. Ik heb niet willen te kennen geven en heb tegen dat denkbeeld geprotesteerd, dat die gunstige uitzigten ons tot zorgeloosheid moesten verlokken; integendeel, waakzaamheid is de pligt der regering; zij kent dien pligt en zal dien weten te vervullen. Maar wat wij vragen moeten is tijd, want met één slag zijn er geene groote bezuinigingen te bekomen.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie!

Ieder weldenkende zal beseffen, hoe zwaar de taak der regering is, in een land gebukt onder zware schuldenlast en waar steeds verminderingen en bezuinigingen hoogst noodzakelijk zijn, als ook volmaakt met den minister van Oorlog instemmen, dat indien eenig departement heeft medegewerkt om bezuinigingen daar te stellen, het zeker dat departement is, doch de vraag blijft over, of de weelde al dan niet vermeden is?

Wat vroegere bezuinigingen betreft moest dat departement door de omstandigheden van 1830 tot 1839 natuurlijkerwijze ook de grootste reductiën ondergaan, jammer echter dat in 1843 de toenmalige minister van Oorlog, in stede van de grootste bezuinigingen op de enome uitgaven van vele veranderingen in tenue, harnachement, het materiëel en het daarstellen van zeer kostbare stoommachines enz. enz. te vinden, de besparingen daarstelde door vermindering van een groot getal van het personeel, waardoor honderden op eenmaal uit hunne betrekkingen worden gerukt, en eene menigte officieren, geschikt om nog hunne pligten te kunnen vervullen, sommigen in de kracht van hun leven en zelfs jonge menschen, omdat zij dit verlangden, op pensioen stelde, waardoor de som der pensioen-lijst buitengewoon bezwaard werd, terwijl men, deze officieren een wachtgeld of [illegible] tractement toekennende, en hen naarmate [illegible] open te vallen plaatsen, zoo als dit met enkelen het geval was, weder in activiteit te stellen [illegible] dat er thans vele gepensioneerden zijn, die [illegible] schelijkerwijze dertig of veertig jaren die gelden aan den staat zullen kosten, en de bezuiniging slechts gedeeltelijk bereikt is.

Een jaar geleden werd de wensch door de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal geuit, dat alle weelde bij het leger mogt vermeden worden en alstoen op den grooten staf, generalen staf, en het k[illegible]nten verwezen.

[illegible]ering van Z. M. WILLEM I toen ons [illegible] nog ver[illegible] was met de zuidelijke provinciën, dus grooter, en het leger veel talrijker, had Z. M. vier adjudanten uit het leger waarvan er beurtelings twee voor eenigen tijd naar hunne korpsen of onderdeelen van dien, waarbij zij tot het effectief behoorden, gingen, om dezelve te kommanderen, ten einde later weder hunne dienst bij Z. M. te doen, en waarvoor zij slechts eene toelage genoten; terwijl voor het jaar 1850 de kosten van de groote staf werd bepaald op *f* 18,990.

In dienzelfden tijd was de chef van den generalen staf tevens belast met het bevel in een groot militair kommando, nu echter is den chef van dat wapen noch het kommando opgedragen eener brigade noch eene betrekking welke de minister van Oorlog zoude goedvinden zijn HEdg. op te dragen, waardoor alleen eene besparing van eenige duizende guldens zoude voortvloeijen. De officieren van den generalen staf, waarbij reeds een grooter getal hoofd-officieren is aangesteld dan de bepalingen daaromtrent voorschrijven, en waarvan er sommigen ten einde daar dienst te doen naar verschillende wapens worden gezonden, zoude wanneer weelde werd vermeden, voor een gedeelte daarbij effectief kunnen worden ingediend, om hetzij bij oorlog, of als men dit noodig oordeelde weder bij den generalen staf te plaatsen, zijnde bovendien thans de wetenschappelijke kennis der meeste officieren uit het leger op de militaire academie verkregen en dus geschikt om, werd dit noodig geoordeeld, bij den generalen staf dienst te doen; hierdoor zoude de som van *f* 57,818 in dit jaar benoodigd met nog *f* 5000 voor de militaire verkenningen, het maken van kaarten, plans, enz., zeer verminderd kunnen worden, daar de te maken kaarten of het voltooijen derzelve welligt door eenige genie officieren konde bewerkstelligd worden.

De administratie van het leger in 1850 voor eene som van *f* 22,200.00 uitgetrokken, zoude, wanneer vereenvoudiging plaats had, welligt eene aanmerkelijke vermindering van het korps intendanten ten gevolge hebben, zijnde er bij het leger altijd genoeg administrateurs om in het geval, dat dit korps zoude behoeven vergroot te worden, daarbij te plaatsen zonder eenig nadeel voor de dienst.

De leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal eenmaal den wensch geuit hebbende weelde in het leger te vermijden, met aanduiding van korpsen, kunnen niet anders, dan dit nogmaals verlangen, daar weelde bij die wapens nog niet vermeden is, en hoogst prijzenswaardig is het van de volksvertegenwoordigers geene sommen, voor welk departement dan ook, dan *volstrekt* noodig, toe te staan, daar tot die gelden ook toebrengen hand- en arbeids-lieden, dikwijls bezwaard met het onderhoud van een talrijk huisgezin en ware het slechts alleen 's rijks belastingen welke van hen gevorderd worden, zoude voorzeker het woord bezuinigingswoede, hoe eigenaardig deze uitdrukking sommigen ook mogten vinden, vervallen.

Correspondentie.

De Grondwet. — De openbaarheid. — De Eerste Kamer, kan, als niet onderteekend en handelende over personen, niet geplaatst worden.

Liedertafel: Euterpe.

Woensdag den 25sten december, *geen* vergadering.

C. R. MARX,
Voorzitter.

Marktprijzen.

DEVENTER, 20 december.
Tarwe *f* 7.00 à 8.00. — *Rogge* *f* 5 50 à 5.9[illegible] *Boekweit* *f* 5 75 à 6.30. — *Garst* *f* 4.00 à 4.50 *Haver* *f* 2.80 à 3.40. — *Paardeboonen* *f* 5.2[illegible] 5.75. — *Boter*: 1. soort *f* 13.00 à 13.50. 2. [illegible] *f* 10 50 à 11.50. — *Aardappelen*: *f* 1.50 à 1.80 mud. Ter markt 35 à 40 mud. Per schip ve[illegible] den 500 à 600 mud tegen *f* 1.75 à 2.00 het mud.

Waterhoogte te Arnhem.

24 Dec. 4 El 1 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 40

[illegible] courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1[illegible] voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem bij G. J. THIEME, Boekdrukker.